

ငလျင်ဘေး အပါအဝင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များဖြစ်ပွားသည့်အခါ
အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးအပ်နိုင်ရန်အတွက် ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးပွဲတွင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး မြွက်ကြားခဲ့သည့်မိန့်ခွန်းကောက်နုတ်ချက်

နေပြည်တော်

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မေလ (၃)ရက်

- သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ နိုင်ငံတော်အဆင့် အမျိုးသားသဘာဝဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီကို ဒုတိယသမ္မတ (၂)က ဥက္ကဋ္ဌလုပ်ပြီး ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးတွေအများကြီး ပါပါတယ်။ အဲဒီမှာ အမျိုးသားသဘာဝ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုတစ်ရပ်ကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၂၆) ရက်က ဖွဲ့လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်က ဥက္ကဋ္ဌ၊ အမြဲတမ်း အတွင်းဝန်က ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တို့ အများကြီးပါပါတယ်။
- ဒီနေ့ခေါ်တဲ့အစည်းအဝေးက medium earthquake, အဆောက်အဦအမြင့်ကြီးတွေရှိတဲ့ ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေးမြို့တွေမှာ ငလျင်ဖြစ်နေရင် ဘာလုပ်မလဲဆိုတာ ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ဖို့ အတွက် အစည်းအဝေးလုပ်တာဖြစ်ပါတယ်။
- အဲဒါကို Disaster Preparing Unit မှာ ပြန်ပြီး review လုပ်ဖို့ လိုပါတယ်။ ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီး၊ မန္တလေးဆေးရုံကြီးက Emergency ဌာနတွေနဲ့ အရိုးဆေးရုံက ဆေးရုံအုပ်ကြီးနဲ့က ဒီ Unit ကို ဘယ်လိုချိတ်ဆက်နေလဲဆိုတာ အဓိကလုပ်ဖို့လိုပါတယ်။
- အခု Guidelines တွေအကုန်ထုတ်ထားပါတယ်။ SOP Guidelines တွေ တော်တော်များများ ထုတ်ထားတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ Disaster especially earthquake နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ guidelines ရှိသလား/မရှိဘူးလား၊ မရှိရင်လည်း အကုန် update လုပ်ရပါမယ်။ ဆရာတို့ထုတ်ထားတဲ့ guidelines တွေကတော်တော်ကြာပြီဖြစ်တဲ့အတွက် guidelines ထုတ်ပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ update လုပ်သွားရပါမယ်။ အဲဒါပေါ်မူတည်ပြီး တော့ guidelines ကို ပြင်သင့်ရင်ပြင်ရပါမယ်၊ SOP ကို ပြင်သင့်ရင်ပြင်ရပါမယ်။ အဲဒီ guidelines တွေ အကုန်လုံးကို MoHS website မှာတင် ထားရမှာဖြစ်ပါတယ်။ Guidelines တွေကို update လုပ်တဲ့အခါ date ကိုပါ တစ်ခါတည်းရေး ရပါမယ်။
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးဖြစ်တဲ့ အထူးသဖြင့် ငလျင်လိုမျိုး ကြိုတင်ခန့်မှန်းလို့မရနိုင်တဲ့ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တဲ့အခါ ပြည်သူလူထုကို

အချိန်နဲ့တစ်ပြေးညီ အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးဖို့အတွက် အရင်ရှိခဲ့တဲ့လုပ်ငန်း လမ်းညွှန်များ၊ စီမံချက်များကို ရရှိခဲ့တဲ့အတွေ့အကြုံများအပေါ်မူတည်ပြီး အသစ်ပြုပြင်ရေးဆွဲ ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တဲ့အခါ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ report များကို သင်ကြားရေးတက္ကသိုလ်ဖြစ် တဲ့ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်နှင့် အခြေခံကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်များကို ပို့ရမှာဖြစ်ပါ တယ်။ သူတို့ဟာ အောင်လာလို့ရှိရင်လည်း ဒါတွေကို ရင်ဆိုင်ရမယ့်သူတွေဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီ report ကို သင်တဲ့အခါမှာ ဝေဖန်သုံးသပ်ရပါမယ်။ ဘာလို့လဲ၊ ဘာကောင်းလဲ၊ ဘာမကောင်းလဲ အဲဒါကို လုပ်စေချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆိုလိုတာက ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်နှင့် အခြေခံကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်တွေ ထွက်လာတဲ့သူတွေက disaster တစ်ခုဖြစ်ရင် automatic တော်တော်များများသိနေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ Report တွေကို အကုန်ပြန်စုစည်းလိုက် သူတို့ကျောင်း ကိုပို့လိုက်ပါ။ အဲဒါ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။
- Disaster မှာ coordination က အရမ်းအရေးကြီးပါတယ်။ ဒီ coordination လုပ်တဲ့အခါမှ ဆရာတို့အတွေ့အကြုံရပါတယ်။ ပြဿနာကတော့ အမြဲရှိတတ်ပါတယ်။ Coordination က ပြီးပြည့်စုံတယ်ဆိုတာ မရှိပါဘူး။ အဲဒီအတွေ့အကြုံရယ်၊ ပြဿနာရဲ့ challenge ပေါ်မူတည်ပြီး တော့ coordination အတွက်ကိုလည်း guidelines ထုတ်ပေးစေလိုပါတယ်။
- နောက် ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုကျရောက်တဲ့အခါ အောင်မြင်စွာထိန်းချုပ်နိုင်ဖို့ အဓိကကတော့ communication, information system နဲ့ information flow ဟာ smooth ဖြစ်ဖို့လိုပါတယ်။ ဒါကလည်း ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုကျရောက်တဲ့အခါ အကုန်လုံးကစိတ်ပူပြီး စိတ်လှုပ်ရှားကြတဲ့ အတွက် ဘယ်တော့မှ perfect မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ information flow ကို ဘယ်လို သွားမလဲ၊ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုတည်း လုပ်လို့ မရပါဘူး။ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန ပါမယ်၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန ပါမယ်၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနတို့ ပါရပါမယ်။ ကျန်းမာရေး နှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနနဲ့ အခြားနှီးနွယ်ဝန်ကြီးဌာနတွေ ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ဟာ အရေးကြီးပါတယ်။
- နောက်တစ်ချက်ကတော့ ဒီအစည်းအဝေးကတော့ earthquake အတွက် အရေးပေါ်ကျန်းမာ ရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်မယ်ဆိုတာကို ဆရာတို့ ဆေးရုံအုပ်ကြီးဆီတင်ပြပါ။ ကျွန်တော်တို့က အဖွဲ့တွေအများကြီးဖွဲ့ဖို့လိုပါမယ်၊ ရန်ကုန်မှာ ဘယ်နှစ်ဖွဲ့ ထားမလဲ၊ အဲဒါကို

မှတ်တမ်းတင်ပြီး guidelines သဘောမျိုးထုတ်ပြီးတော့ ဆေးရုံအုပ်ကြီးတွေအကုန်လုံးကို ပေးထားပါမယ်၊ အကုန်လုံးဖြန့်ထားပါမယ်၊ ဒါအရေးကြီးဆုံးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

- အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်မယ့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေရဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ဖို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာအခန်းကဏ္ဍအလိုက် သင်တန်းများပေးခြင်းနှင့် ပြည်သူလူထုကို ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးအသိပညာတိုးမြှင့်ရေးလုပ်ငန်းတွေ ဆောင်ရွက်တာတွေဟာလည်း အရေးကြီးပါတယ်။
- အစည်းအဝေးတက်ရောက်လာတဲ့သူများမှ အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့အတွက် လိုအပ်ချက်များ၊ ဆောင်ရွက်ရမယ့်အချက်များကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေး အကြံပြုစေလိုပါတယ်။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စဉ်များအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုလုပ်ငန်းတွေ၊ ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့လိုအပ်တဲ့ ဘဏ္ဍာငွေတွေကို တွက်ချက်တောင်းခံစေလိုပါတယ်။
- ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးကို ခံနိုင်ရည်ရှိပြီး တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ ကျန်းမာရေးစနစ်ဖြစ်ပေါ်စေဖို့ ဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။
- အရင်ရေးဆွဲထားရှိတဲ့ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစီမံချက်များနှင့် လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များကို ရရှိနိုင်တဲ့စွမ်းအားစုအရင်းအမြစ်များပေါ်အခြေခံပြီး မြန်မာနိုင်ငံနှင့်သင့်လျော်ပြီး လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်နိုင်အောင် ပြုပြင်ရေးဆွဲစေလိုပါတယ်။
- အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ပိုမိုထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့အတွက် လိုအပ်ချက်များသိရှိရန်နှင့် အကြံပြုချက်များရရှိနိုင်ဖို့ အခုနှစ်မေလအတွင်းမှာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခု ကျင်းပပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးဖို့လိုပါတယ်လို့ပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။

အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများ -

- အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်
- ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ
- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ
- ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးနှင့် နေပြည်တော်ဆေးရုံကြီးများမှ ဆေးရုံအုပ်ကြီးများ
- အရေးပေါ်ဆေးကုသမှုဆိုင်ရာ အထူးကုဆရာဝန်ကြီးများ
- အရိုးအထူးကုဆရာဝန်ကြီးများ

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏လက်ရေးမှူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)